

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בבא מציעא ק

עניין: המחליף פרה בחמור

מאור עינים – ישמח לב, מסכת שבת

נשאת ונתת באמונה וכו'.¹ ר"ל לומר כי הנה עסק משא ומתן הוא גם כן עבודה ותורה, כי כמה דינים יש על זה, ואמר הרב הבע"ש"מ ע"ה נבג"מ כי אם האדם הלומד את התורה לשם הצורה צ"ה, למשל אם לומד המשנה המחליף פרה בחמור, הוא חשוב מאוד לפני הצורה צ"ה, כל שכן אם עושה הדבר ומחליף פרה בחמור ומנהיג עלמו כזה על פי התורה, ודאי יותר חשוב עבודה מעולה, כי בכל דבר שיש צטולם הכל לא צראו אלא לכבודו², כי כל דבר קטן וגדול אינו מתנהג כי אם על פי התורה, אם לא באומות שמתנהגים ע"י מזלות³, ומכל דבר יכול לעבוד את ה' ולהכיר נפלאות הצורה צ"ה, ושכל העליון ישיג מתוכו, וגם כן צפשוט אם מתנהג על פי התורה, דהיינו איפס לרק ומדה לרק ומאזני לרק, הוא גם כן מקיים מצוה, ישז ולא עבר עבירה וכו'.⁴ וא"כ כשמתנהג כן אזי הוא עוסק בתורה תמיד אפילו צשעה שעוסק בצחורה.

וזדו נשאת ונתת באמונה, ר"ל לומר אם הוא באמונה שמאמין בצורה צ"ה ובתורה צשעת משא ומתן, ועוסק על פי התורה הנקרא' אמונה⁵, אז קצעת עתים פירוש כל העתים אפילו שלא צשעת הלימוד כולם הם קציעות לתורה. וזהו שאמרו⁶ עוצ תורה עם דרך ארץ פי' עוצ הוא אם הדרך ארץ דהיינו משא ומתן, הוא עם התורה.

ליקוטי מוהר"ן סוף ח"א אות רפ
גם לריך אמונה בצמו"מ. דהיינו שישא ויתן באמונה. ויכיה דיצור דיצור אמת. כמה שאמרו (שבת לא) נשאת ונתת באמונה. כי משא ומתן הוא צחינות שמשאין ומרימין הדבר. ונותנין ומשיצין אותו למקומו. כי יש קדושות נפולות. היינו צחינות נילולות שפלו. ועל ידי משא ומתן מנשאין ומרימין אותן: ונותנין אותן למקומן. וזה צחינות משא ומתן כ"ל. ועיקר צירור הנילולות מן הקליפות הוא על ידי אמונה. כי דרך האמונה לשכון תמיד אלל אלו הקדושות הנפולות. בצחינות (יחזקאל ה') זאת ירושלים צתוך הגויס שמתיה וקציבותיה ארלות. ירושלים היא קריה נאמנה. צחינות אמונה. היא שוכנת צתוך הגויס וקציבותיה וכו'. כי היא צניבהס תמיד כ"ל. ועל כן אלו הנילולות שפלו. הם נדקקים ונתאחזין קציבות האמונה. והיא מעלה אותם משם. ועל כן לריך לעשות מו"מ באמונה. שעל ידי האמונה מעלין הנילולות כ"ל. שזה עיקר צחינות משא ומתן. להעלות הנילולות כ"ל. וזה צחינות פנימיות חצ"ד

דהיינו על ידי שמקשר מחשבתו אל התורה. על ידי זה מקבלת האמונה כח לצרר הנילולות מן הקליפות ולעלות מהם. כי בלא זה הכח. היה אפשר שיתאחזו גם הם צעלמן בהאמונה ח"ו. אך על ידי שמקשרין פנימיות המחשבה אל התורה. מקבלת כח לעלות כ"ל. ואזי נעשית מלחמה. כי לריך ללחום עמכם להוליא הנילולות מהם: וזה פירוש בי תצא למלחמה וכו'. כי תצא. זה צחינות מו"מ. צחי (דברים לג) שמה צולון צלאתך וכו'. כי מו"מ נקרא צחי לאתך. כי אף על פי שצולון ויששכר שויס. מחמת שצולון היה מספיק ליששכר, ונאמר עליו שמה צולון. על כל זה נקרא לאתך. ויששכר אכליך. כי אף על פי כן. עבודת התורה היא פנימיות יותר. והיא למעלה מעבודת המו"מ. אע"פ שגם המו"מ היא עבודה גדולה. כי הוא מקפיק את הת"ח. ונאמר עליו שמה צולון. על כל זה נקרא לאתך. נגד עבודת התורה שהיא צחינות יששכר צאהליך. כי אעפ"י עבודת התורה למעלה יותר. וכן כל מדריגה ומדריגה נגד המדריגה שלמעלה ממנה. נקראת המדריגה שלמעלה צאתך נגד המדריגה שלמעלה. שהיא נקראת אהליך. ואפי' מי שעובד הש"י צדציקות. עכ"ז נגד המדריגה שלמעלה ממנה עוד. נקרא אפי' צדציקות צחי לאתך. וזהו בי תצא. היינו צחי מו"מ כ"ל. וזהו למלחמה על אויביך. כי אז הוא שעת מלחמה עם האויבים כ"ל. כי לריך לצרר ולהעלות הנילולות מהם כ"ל. וזהו ונתנו ה' אלהיך בידך. זה צחי אמונה. כמ"ש (שמות יז) ויכיה ידיו אמונה. כי על ידי אמונה מעלין הנילולות כ"ל. וזהו ושבית שביז זה צחינות התורה. כמ"ש (תהלים פח) עלית למרום שצית שבי כ"ל: